

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 29. januara 2018. godine
Ref.br.: RK 1188/18

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI93/17

Podnosilac

Jeton Jerliu

**Ocena ustavnosti
presude Rev. br. 207/2016 Vrhovnog suda
od 4. oktobra 2016. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Jeton Jerliu iz Gnjilana (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Elmi Qerimi, advokat iz Gnjilana.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Rev. br. 207/2016 Vrhovnog suda od 4. oktobra 2016. godine, kojom je odbijen, kao neosnovan, njegov zahtev za reviziju protiv presude Apelacionog suda Ac. br. 1814/2013 od 22. aprila 2016. godine u vezi sa obaveštenjem državnog tužioca KMLC. br. 02/2017 od 10. januara 2017. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom su navodno povređena prava podnosioca zahteva garantovana članovima 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata] i 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6. [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP) i članom 1. [Zaštita imovine] Protokola br. 1 EKLJP.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavu 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 14. avgusta 2017. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 15. avgusta 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući), Selvete Gërzhaliu-Krasniqi i Gresa Caka-Nimani.
7. Dana 17. avgusta 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
8. Dana 6. decembra 2017. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Dana 6. novembra 2007. godine, podnosilac zahteva je potpisao ugovor o doživotnom izdržavanju (u daljem tekstu: ugovor) sa svojim dedom. U ugovoru je propisano da će se nakon smrti njegovog dede i njegove supruge njihova imovinska prava prebaciti na podnosioca zahteva.

10. Neodređenog datuma, deda podnosioca zahteva je tražio pred Opštinskim sudom u Gnjljanu poništenje ugovora.
11. Između 15. jula 2008. godine i 22. aprila 2016. godine, građanski postupak je prošao kroz različite faze pre nego što je stigao do Apelacionog suda.
12. Dana 22. aprila 2016. godine, Apelacioni sud je (presuda Ac. br. 1814/13) poništio ugovor. Neodređenog datuma, podnosilac je podneo zahtev za reviziju na tu presudu.
13. Dana 4. oktobra 2016. godine, Vrhovni sud je (presuda Rev. br. 207/2016) odbio, kao neosnovan, zahtev podnosioca za reviziju.
14. Dana 6. januara 2017. godine, podnosilac zahteva je predložio državnom tužiocu da podnese zahtev za zaštitu zakonitosti na presudu Vrhovnog suda o reviziji.
15. Dana 10. januara 2017. godine, državni tužilac je (obaveštenje KMLC br. 02/2017) obavestio podnosioca zahteva da njegov predlog za zahtevom za zaštitu zakonitosti protiv presude Rev. br. 207/2016 Vrhovnog suda od 4. oktobra 2016. godine nije prihvaćen, jer u skladu sa članom 245 (3) Zakona o parničnom postupku „*zahtev za zaštitu zakonitosti ne dozvoljava se protiv odluke donete u slučaju revizije*”.
16. Podnosilac zahteva navodi da mu je obaveštenje državnog tužioca uručeno 13. aprila 2017. godine.

Navodi podnosioca

17. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu osporenim presudom povređena prava koja su garantovana članovima 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata] i 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, u vezi sa članom 6 [Pravo na pravično suđenje] EKLJP i članom 1. [Zaštita imovine] Protokola br. 1 EKLJP.
18. Podnosilac zahteva tvrdi da “*prema [članu 190. 3] zakona o parničkom postupku, drugostepeni sud je trebao da odredi neposredno razmatranje stvari*”.
19. Podnosilac zahteva u nastavku tvrdi da “*je presuda prvostepenog suda poništena tri puta, ovo nam stavlja do znanja da prema ovoj parničkoj stvari nije bilo pravičnog suđenja [...]*”.
20. Podnosilac zahteva traži od Suda da “*se navedene presude [presuda Ac. br. 1814/2013 Apelacionog suda od 22. aprila 2016. godine i presuda Rev. br. 207/2016 Vrhovnog suda od 4. oktobra 2016. godine] ponište*”.

Prihvatljivost zahteva

21. Dakle, Sud ispituje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u Ustavu, dalje predviđene u Zakonu i utvrđene u Postupku.
22. U tom smislu, Sud se poziva na član 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuje:
 1. *Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.*
[...]
 7. *Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.*
23. U tom smislu, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena strana i da je iscrpeo sva pravna sredstva koja su mu bila na raspolaganju.
24. Međutim, Sud se poziva i na član 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuje:

Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. [...].
25. Sud uzima u obzir i pravilo 36 (1) (c) Poslovnika, koje propisuje:

Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:

[...]

(c) samo ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva [...].
26. Na početku, Sud se poziva na datum uručivanja konačne odluke podnosiocu zahteva i datum kada je zahtev podnet da bi ocenio da li je podnosilac zahteva podneo zahtev u propisanom roku od 4 (četiri) meseca.
27. U tom smislu, Sud primećuje da je Vrhovni sud odlučio o reviziji 4. oktobra 2016. godine; podnosilac je podneo svoj zahtev 14. avgusta 2017. godine. Podnosilac zahteva ne navodi datum kada mu je uručena odluka o reviziji. Međutim, Sud primećuje da je 6. januara 2017. godine podnosilac zahteva podneo državnom tužiocu predlog za zahtev za zaštitu zakonitosti. Prema tome, Sud zaključuje da je 6. januara 2017. godine, ili pre toga, podnosilac zahteva mogao da primi kopiju osporene odluke o reviziji od Vrhovnog suda.

28. Sud podseća da rok od četiri meseca počinje da teče od datuma kada je podnosiocu zahteva uručena konačna odluka. Vidi: *mutatis mutandis*, slučaj ESLJP-a *Paul i Audrey Edwards protiv UK*, predstavka br. 46477/99, presuda od 14. marta 2002. godine.
29. U tom smislu, Sud podseća da predlog državnom tužiocu za zahtevom za zaštitu zakonitosti nije primljen u skladu sa članom 245 (3) Zakona o parničnom postupku, koji propisuje: “*Zahtev za zaštitu zakonitosti ne dozvoljava se protiv odluke u slučaju revizije (...)*”.
30. U stvari, Sud primećuje da je državni tužilac obavestio podnosioca zahteva da “*kancelarija Glavnog državnog tužioca, ne može da podnese zahtev za zaštitu zakonitosti, zato što na osnovu člana 245. 3 Zakona o parničnom postupku, zahtev za zaštitu zakonitosti se ne dozvoljava protiv odluke koju je prilikom revizije ili zahteva za zaštitu zakonitosti donosio sud sa nadležnošću da odluči za ove pravne lekove, koji je u konkretnom slučaju Vrhovni sud Kosova*”.
31. U tom smislu, Sud primećuje da se presudom Rev. br. 207/2016 Vrhovnog suda od 4. oktobra 2016. godine o reviziji okončao postupak pred redovnim sudovima u pogledu merituma slučaja podnosioca zahteva.
32. Sud smatra da u ovim okolnostima, zahtev za zaštitu zakonitosti protiv presude Rev. br. 20/2016 Vrhovnog suda od 4. oktobra 2016. godine nije bilo delotvorno pravno sredstvo i nije moglo biti legitimnog očekivanja na uspeh tog sredstva. U stvari, zakonom se izričito propisuje da takvo pravno sredstvo nije dozvoljeno da se podnese. Vidi: slučaj Ustavnog suda KI135/16, podnosilac zahteva: *Tomislav Janković i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. oktobra 2017. godine, stav 25.
33. Sud ponavlja “*da se samo oni lekovi koji su delotvorni mogu uzeti u obzir, jer podnosioci ne mogu produžiti strogi vremenski rok koji nameće Konvencija tako što će pokušavati da podnesu neodgovarajuće ili pogrešno upućene zahteve organima ili institucijama koje nemaju mogućnosti da ponude delotvoran pravni lek za datu pritužbu*”. Vidi: *mutatis mutandis*, Evropski sud za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), slučaj *Fernie protiv Ujedinjenog kraljevstva*, predstavka br. 14881/04, odluka o prihvatljivosti od 5. januara 2006. godine.
34. Sud podseća da nakon što je presuda Rev. br. 207/2016 Vrhovnog suda od 4. oktobra 2016. godine uručena podnosiocu zahteva ništa ga nije sprečilo da se obrati Ustavnom sudu. Međutim, on je koristio pravno sredstvo koje nije dozvoljeno zakonom.
35. Pored toga, Sud smatra da period od četiri meseca počinje da teče od datuma uručivanja konačne odluke koja je rezultat iscrpljivanja pravnih sredstava koja su adekvatna i delotvorna da pruže naknadu u vezi s predmetom na koji se žalba odnosi. Vidi: slučaj ESLJP *Norkin protiv Rusije*, predstavka br. 20156/11, odluka o prihvatljivosti od 5. februara 2013. godine; vidi i slučaj Ustavnog suda KI201/13,

podnosilac zahteva: *Sofa Gjonbalaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 2. aprila 2014. godine, stav 32.

36. Sud podseća da „*ukoliko nijedno pravno sredstvo nije dostupno ili ako se oceni da su ona neefikasna*“, vremenski rok od četiri meseca koji je predviđen članom 49. Zakona u principu teče od datuma uručivanja akta na koji se žalba odnosi. Vidi: slučaj ESLjP *Bayram i Yildirim protiv Turske*, predstavka br. 38587/97, odluka od 29. januara 2002. godine.
37. Sud, dalje, podseća da je cilj zakonskog roka od četiri meseca, u skladu sa članom 49. Zakona i pravilom 36 (1) (c) Poslovnika, da se promoviše pravna sigurnost, osiguravajući da se slučajevi koji pokreću ustavna pitanja razmatraju u razumnom roku i da prethodne odluke nisu stalno otvorene za osporavanje. (Vidi: slučaj ESLjP *O'Loughlin i drugi protiv Ujedinjenog kraljevstva*, predstavka br. 23274/04, odluka o prihvatljivosti od 25. avgusta 2005. godine).
38. Na osnovu gore navedenog, Sud smatra da je konačna odluka u zahtevu podnosioca presuda Rev. br. 207/2016 Vrhovnog suda od 4. oktobra 2016. godine. Stoga, vremenski rok počinje da teče barem od 6. januara 2017. godine, što je minimalni datum uručivanja gore pomenute odluke. Podnosilac je podneo svoj zahtev 14. avgusta 2017. godine. Period od četiri meseca za podnošenja zahteva je istekao 6. maja 2017. godine.
39. Dakle, Sud utvrđuje da zahtev nije podnet u zakonskom roku koji je propisan u članu 49. Zakona i pravilu 36 (1) (c) Poslovnika.
40. U zaključku, Sud utvrđuje da je zahtev podnosioca neprihvatljiv, jer je podnet van roka.

IZ TIH RAZLOGA

U skladu sa članom 113 (7) Ustava, članom 49. Zakona i pravilom 36 (1) (c) Poslovnika, na sednici održanoj 6. decembra 2017. godine jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI OVU odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Almiro Rodrigues

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi